

Zaļā publiskā iepirkuma prasību piemērošana pārtikas produktu un ēdināšanas pakalpojumu iepirkumos

Jana Simanovska, Dr.sc.ing.

Kā noteikt vides prasības ²

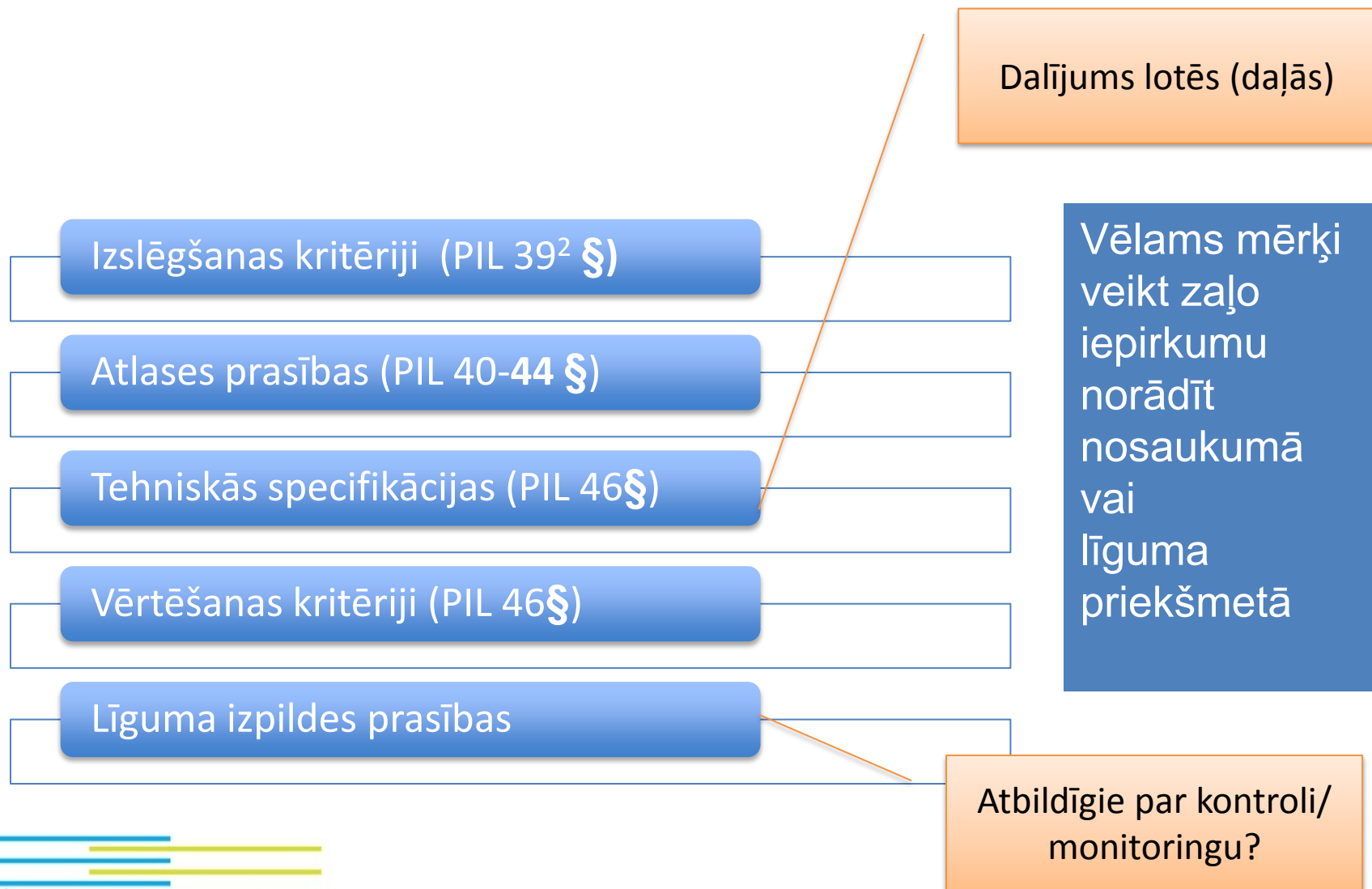
- Apziniet nozīmīgākas produkta/ pakalpojuma ietekmes uz vidi
- Nosakiet savus mērķus / prioritātes
- Nosakiet attiecīgās prasības (atlase, tehniskā specifikācija, vērtēšana, līgums)
- Nosakiet, kā apliecināt atbilstību prasībām (verifikācija)
- Nosakiet, kurš pārbaudīs/ kontrolēs prasību ievērošanu /rīcību neizpildes gadījumā

Produkta dzīves cikls

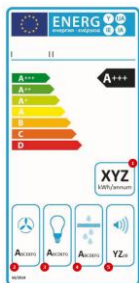
Pasūtītāja prasības iepirkumos

4

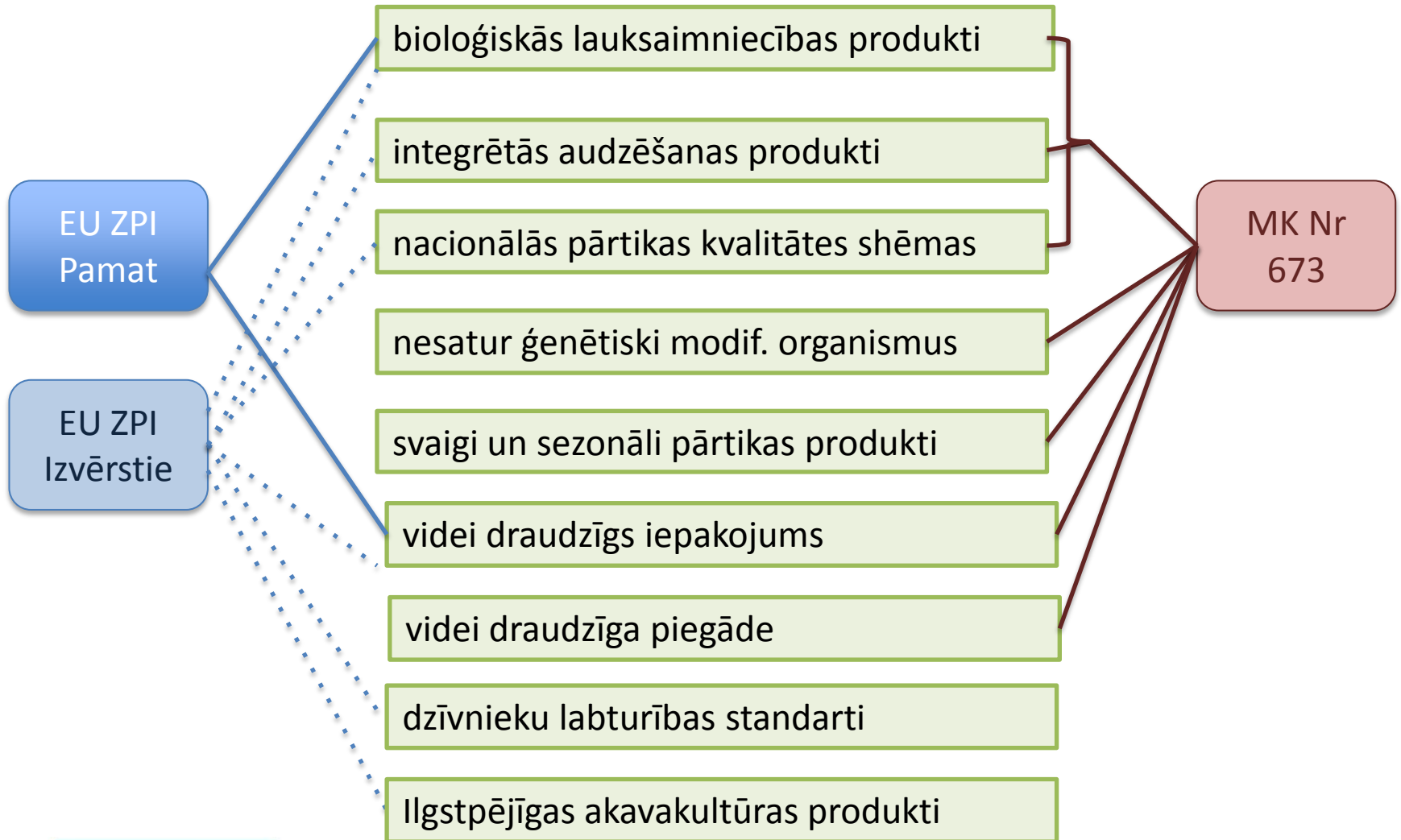

Kur meklēt zaļā publiskā iepirkuma prasības?

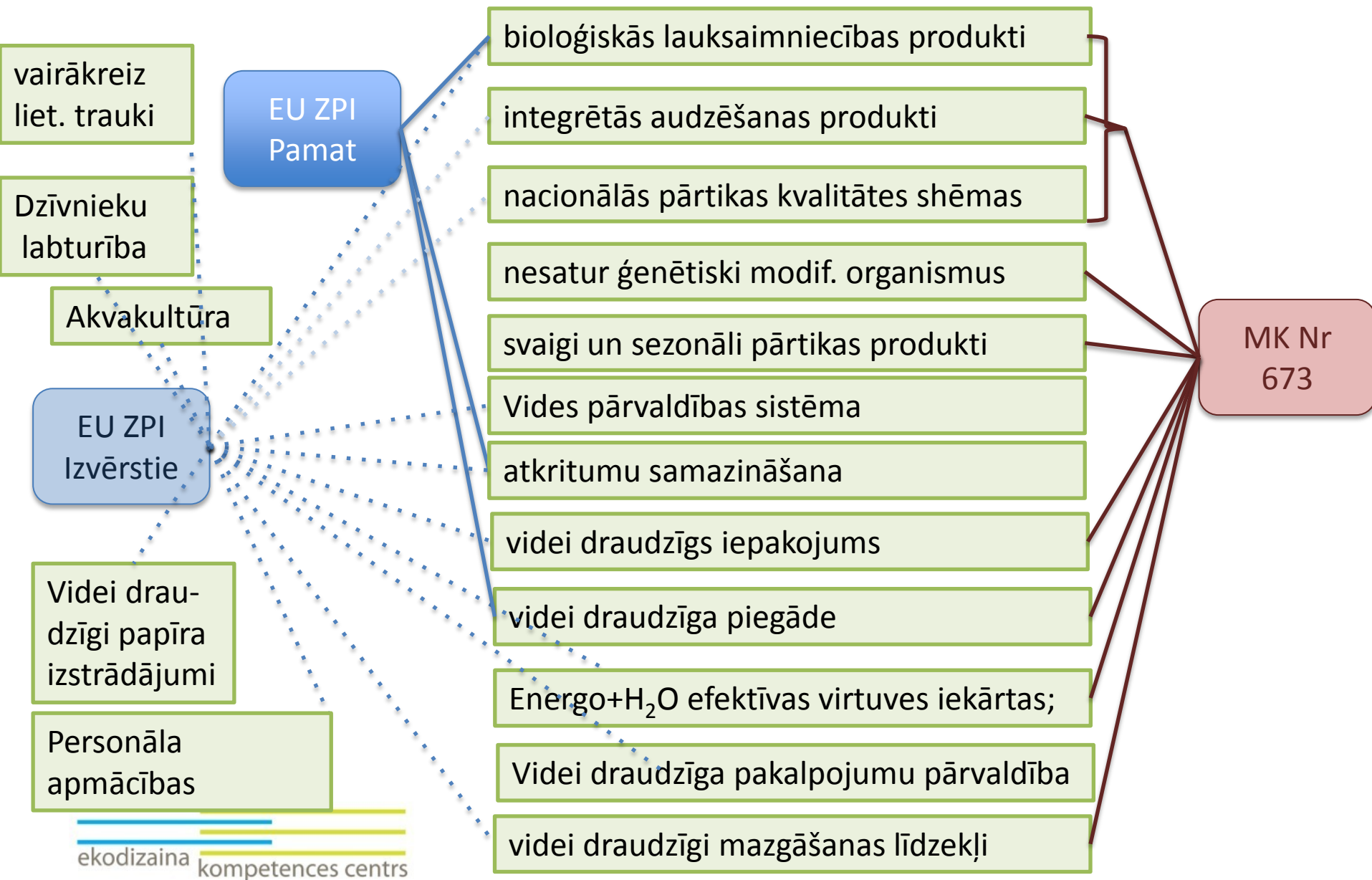
- Noteikumi par vides kritēriju piemērošanu un piedāvājuma izvēles kritēriju noteikšanu pārtikas produktu piegādes un ēdināšanas pakalpojumu iepirkumiem (Nr. 673, 28.X.2014)
- VARAM, Vadlīnijas zaļā publiskā iepirkuma piemērošanai (pārtikas precēm un ēdināšanas pakalpojumiem)
- Eiropas Komisija, Zaļā publiskā iepirkuma kritēriji, Pārtika un ēdināšanas pakalpojumi
 - Pamatkritēriji
 - saistīti ar būtiskāko ietekmi uz vidi
 - izmantošanai ir nepieciešama tikai minimāla papildu pārbaude vai papildu izmaksas
 - Izvērstie kritēriji
 - tiem, kas vēlas iegādāties labākos tirgū pieejamos produktus
 - varētu būt nepieciešamas papildu pārbaudes vai nelielas papildu izmaksas salīdzinājumā ar citiem produktiem ar tādām pašām funkcijām

Pārtikas produkti

Ēdināšanas pakalpojumi

MK noteikumi Nr.485 (Rīgā 2009.gada 26.maijā) Bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles kārtība

Personām, kura ražo, sagatavo vai importē vai arī pārdod bioloģiskās lauksaimniecības produktus, jābūt sertificētai.

6. Pants – Personām, kas vēlas ražo, sagatavo vai importē no kādas trešās valsts bioloģiskās lauksaimniecības dzīvniekus un bioloģiskās lauksaimniecības produktus, lai tos pārdotu, vai arī kura pārdod šādus dzīvniekus un bioloģiskās lauksaimniecības produktus, ja vien tā nav Padomes Regulas Nr 834/2007 28.panta 2.punktā minētā persona (turpmāk – operators), uzsākot darbību bioloģiskajā lauksaimniecībā, vienā no šo noteikumu 5.punktā minētajām kontroles institūcijām (turpmāk – kontroles institūcija) iesniedz Komisijas Regulas Nr. 889/2008 63. pantā noteikto informāciju un iesniegumu par iekļaušanu bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā atbilstoši šo noteikumu

Kādu ekomarķējumu var izmantot?

PIL 17 §

Var izmantot specifikācijās Eiropas, daudznacionālu vai jebkuru citu ekomarķējumu, ja tas:

- 1) apraksta preces vai pakalpojumus, kas ir paredzamā līguma priekšmets;
- 2) prasības balstās uz zinātnisku informāciju;
- 3) prasību izstrādē var piedalīties ikviena ieinteresētā organizācija (valsts institūcija, patērētāji, ražotāji, izplatītāji un vides organizācijas)
- 4) prasības pieejamas visām ieinteresētajām personām

Pasūtītājs var uzskatīt, ka preces vai pakalpojumi ar attiecīgo ekomarķējumu atbilst iepirkumā norādītajām prasībām. Bet jāpieņem cita dokumentācija, kas apliecina atbilstību prasībām

(salīdziniet kritērijus).

Piemēri

4. Iesniedzamie dokumenti

4.1. Pretendenta pieteikums dalībai iepirkumā

Pieteikumu paraksta pretendenta vadītājs. Pieteikumā norāda Pretendenta nosaukumu un rekvizītus, kā arī apliecina:

- 4.1.1. ka pretendents nav pasludināts par maksātnespējīgu, tā saimnieciskā darbība nav apturēta vai pārtraukta vai nav uzsākta tiesvedība par pretendenta bankrotu;
- 4.1.2. ka Pretendents ar spēkā stājušos tiesas spriedumu nav atzīts par vainīgu koruptīva rakstura noziedzīgos nodarījumos, krāpnieciskās darbībās finanšu jomā, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijā vai līdzdalībā noziedzīgā organizācijā;
- 4.1.3. ka pamatojoties uz spēkā stājušos tiesas spriedumu vai citas kompetentas institūcijas sniegtu atzinumu par būtisku attiecīgo nozari regulējošo normatīvo aktu pārkāpumu, kā arī vides aizsardzības, konkurences un darba tiesību būtisku

Piemēri

2.3.pielikums

Iepirkuma (ID Nr. RND/2016/06) nolikumam

Pārtikas produktu, kuri atbilst bioloģiskās lauksaimniecības (turpmāk – BL), nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas (turpmāk – NPKS) vai lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas (LPIA) prasībām

Nr.p.k.	Iepirkuma daļas un preces nr. (skatīt 2.pielikumu)	Produkta, kurš atbilst NPKS vai BL prasībām, vai kultūrauga, kurš atbilst LPIA prasībām, nosaukums	Produkta, kurš atbilst NPKS vai BL prasībām, vai kultūrauga, kurš atbilst LPIA prasībām, ražotāja un/vai piegādātāja nosaukums	Produkta, kurš atbilst NPKS prasībām, sertifikāta numurs	Produkta, kurš atbilst BL prasībām, operatora nosaukums	Kultūrauga, kurš atbilst LPIA prasībām, saimniecības nosaukums un audzētāja numurs	Informācija par pretendenta sadarbību ar ražotāju un/vai piegādātāju, norādot: sadarbību apliecinošā dokumenta datumu un veidu
1.	<i>Paraugs 1.d. – 1.p.</i>	<i>Cūkgāja</i>	<i>Sīva Rāmkalni Nordeco</i>	<i>Nr.01-964/13</i>	<i>z/s "Vizbuji"</i>		<i>Piegādes līgums 01.11.2014. Nr.5 (līguma kopija pielikumā)</i>
2.	<i>Paraugs 7.d. – 2.p.</i>	<i>Barkāni</i>	<i>KS "Mūsmāju dārzeni"</i>	<i>Nr.10-80-14/1</i>		<i>z/s "Galiņi"</i>	<i>Sadarbības līgums 20.02.2014. Nr. 12 (līguma kopija pielikumā)</i>

Iepirkuma daļas Nr. un nosaukums	Piegādes vieta	Iekraušanas/ komplektēšanas/ loģistikas centra atrašanās vietas adrese	Attālums līdz piegādes vietai ² (km)

Piemēri

7.6. apņemasies piegādāt Preci (atbilstoši Iepirkumam iesniegtajam Pārdevēja piedāvājumam), kas atbilst bioloģiskās lauksaimniecības, Nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas vai lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas prasībām un atkārtoti izmantojamā primārajā iepakojumā, kas tiek savākts un nodots otrreizējai pārstrādei vai atkārtotai izmantošanai, ievērojot „Zaļā iepirkuma” pamatprincipus, atsevišķi katrai daļai norādot šo produktu daudzumu(kg) un atsevišķi katrai daļai norādot Preču īpatsvaru, kas tiks piegādātas primārajā iepakojumā (kg), kas tiks savākts un nodots otrreizējai pārstrādei vai atkārtotai izmantošanai

4.2.8. aprēķins un apliecinājums par precīzo Preču daudzumu no kopēja paredzētā preču daudzuma, kas atbilst bioloģiskās lauksaimniecības vai Nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas vai lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas prasībām un apliecinājums par to, kādi konkrēti atbilstoši bioloģiskās lauksaimniecības, Nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas vai lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas prasībām dārzeni un/vai augļi tiks piegādāti visā līguma darbības laikā.

Nr. p.k.	Vērtēšanas kritēriji	Īpatsvars vērtēšanā (punktu skaits)
1.	Preces viszemākā nosacīta līgumcena	50 punkti
2.	Preču daudzums, kas atbilst bioloģiskās lauksaimniecības, Nacionālās pārtikas shēmas prasībām vai lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas prasībām	35 punkti
3.	Preču īpatsvars, kuri tiek piegādāti atkārtoti izmantojamā primārajā iepakojumā	15 punkti
	KOPĀ:	100

Piemēri

4. KVALITĀTE UN GARANTĪJA

4.1. Pārdevējs garantē, ka piegādātā Prece būs augstas kvalitātes un atbildīs ES noteikumiem un Latvijas Republikas standartiem.

2.11. Augļiem, ogām un dārzeņiem jābūt audzētiem ar integrētām metodēm – izmantojot optimizētas mēslošanas un augu aizsardzības līdzekļu devas.

Saldēta heka fileja,
nesatur toksīnus, bez
ādas, glazējums ne vairāk
kā 5%

Piemēri

- Pārtikas preces atbilst Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvo tiesību aktu normām, kas regulē pārtikas ražošanu un apriti. Pārtikas produkti nesatur ģenētiski modificētus organismus (trupmāk tekstā – ĢMO), nesastāv no tiem un nav no tiem ražoti, nesatur normatīvajos aktos neatļautas pārtikas piedevas – krāsvielas, garšas pastiprinātājus, konservantus un saldinātājus. Produktu kvalitātes kritēriji (ķīmiskie, mikrobioloģiskie, organoleptiskie) ir nemainīgi visā realizācijas termiņa laikā.
- Visi pārtikas produkti ir safasēti atbilstoši drošības un higiēnas prasībām, nebojātā iepakojumā.
- Katrs pārtikas produkta iepakojums ir marķēts (realizācijas termiņš, glabāšanas temperatūra, ražotājs).

Mūsu piedāvājums ir:

1.DAĻA – SVAIGA GAĻA UN SUBPRODUKTI

N. p. k.	Preces nosaukums	Tehniskā specifikācija				EUR (bez PVN)	
		Pasūtītāja specifikācija	Piegāde	Pretendenta specifikācija (preces nosaukums, ražotājs vai audzētājs, izcelsmes valsts, piedāvātās preces īpašības, ņemot vērā pasūtītāja tehniskās prasības)	Plānotais apjoms 2016./2017.gadā	EUR par vienu kg	EUR apjoms kopā
1	2	3	4	5	6	7	
1	Svaiga cūkgaļas krūtiņa	Svaiga	1 x nedēļā pēc pieprasījuma		400 kg		
2	Cūkgaļas šķiņķis	Fasēts, atdzesēts, sveigs, bez kaula	2 x nedēļā pēc pieprasījuma		2000 kg		

Piemēri

5.4. Piegādātājs nodrošina izlietoto Preču iepakojuma (kastes, maiši, burkas, spainīši, ar produktiem piegādātie primārie - terciārie iepakojumi) pieņemšanu no Pasūtītāja, nepieprasot papildus samaksu par to pieņemšanu.

6.5. Ja Piegādātāja piegādāto Preču kvalitāte neatbilst LR spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, tad par katru šādu nekvalitatīvu piegādi Pilnvarotā persona sastāda aktu un Pasūtītājam ir tiesība pieprasīt Piegādātājam Līgumsodu 10 % apmērā no attiecīgās iepirkumu daļas (Līguma ___pielikums) Līgumcenas, kā arī atlīdzina Pasūtītājam radušos zaudējumus, ja jāveic Preces iegādi par augstāku cenu no cita komersanta.

6.6. Pasūtītājs ir tiesīgs vienpusēji izbeigt Līgumu, paziņojot par to rakstiski Piegādātājam, ja Piegādātājs sistemātiski (vairāk nekā 3 (trīs) reizes visā līguma darbības laikā) pārkāpj Līgumā noteiktās saistības. Šādā gadījumā Piegādātājam tiek piemērots Līgumsods 10 % apmērā no kopējās Tehniskā un Finanšu piedāvājuma par visām iepirkumu daļām (Līguma ___pielikums) Līgumcenas.

5.5. Ja Piegādātājs pats nav bioloģiskās lauksaimniecības vai nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas vai tās produktu kvalitātes rādītāju, vai lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas prasībām atbilstošu produktu ražotājs vai audzētājs, tas attiecībā uz Precēm, kas atbilst minētajām prasībām, apņemas uzturēt spēkā Tehniskajā un Finanšu piedāvājumā iesniegto ražotāju un audzētāju sarakstu (tajā skaitā, ražotāju un audzētāju kontaktinformāciju, un ražotāju vai audzētāju apliecinājumus par sadarbību ar attiecīgo piegādātāju pārtikas produktu piegādes līguma izpildē), nepieciešamības gadījumā veicot šī saraksta papildinājumus vai labojumus.)

Piemēri

1. LĪGUMA PRIEKŠMETS

1.1.Pārdevējs saskaņā ar Pircēja pasūtījumu un atbilstoši iepirkuma nolikumam piegādā Pircējam, bet Pircējs pieņem īpašumā iepirkuma 2.daļu „Maize”, turpmāk šā līguma tekstā saukta Prece, kas atbilst Pārdevēja iesniegtajai tehniskajai specifikācijai iepirkumā.

3.5.Ja Pārdevējs noteiktajā termiņā Preci (visu vai daļu no tās) nav piegādājis, piegādājis nekvalitatīvu vai neatbilstošu Preces tehniskajās specifikācijās noteiktajām prasībām, tiek sastādīts defekta akts, kurā Pircējs norāda atklātos trūkumus. Pārdevējam uz sava rēķina ~~tie jānovērš 2 (divu) dienu laikā.~~ Ja trūkumi netiek novērsti noteiktajā termiņā, Pārdevējam tiek aprēķināts līgumsods 0,5% apmērā no summas, kas izriet no pieteiktās Preces, par katru trūkumu novēršanas dienu.

3.6.Defekta aktu paraksta Līdzēju pilnvaroti pārstāvji.

3.7.Pārdevējs ir atbildīgs par piegādājamās Preces pilnīgas vai daļējas bojāejas vai bojāšanās risku līdz tās nodošanai Pircējam.

5.1.5. Pārdevējs uzņemas atbildību par zaudējumiem, kuri nodarīti Pircējam un trešajām personām sakarā ar šī Līguma noteikumu pārkāpumu, ja Pārdevējs tajos vainojams.

6.2.Ja Pārdevējs 2 (divu) dienu laikā no piegādes termiņa notecējuma nav nodevis Preci, Pircējs ir tiesīgs vienpusēji izbeigt Līgumu, paziņojot par to Pārdevējam.

Piemēri

Ja trūkumi netiek novērsti noteiktajā termiņā, Pārdevējam tiek aprēķināts līgumsods 0,5% apmērā no summas, kas izriet no pieteiktās Preces, par katru trūkumu novēršanas dienu, bet ne vairāk kā 10% no kopējās līgumcenas.

Informācijas avoti

- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
http://www.varam.gov.lv/lat/darbibas_veidi/zalais_publicais_iepirkums/
- Vispārīgās vadlīnijas zaļā publiskā iepirkuma piemērošanai,

http://www.varam.gov.lv/lat/darbibas_veidi/zalais_publicais_iepirkums/?doc=22769
- Iepirkumu uzraudzības birojs <http://www.iub.gov.lv/lv/node/61>
 - Pārtikas piegāžu un ēdināšanas pakalpojumu iepirkumi
<http://www.iub.gov.lv/lv/node/478>
 - ! Neizmantojot ieteikumu zaļo prasību verifikācijai līgumu skaitu ar ražotājiem/ piegādātājiem
 - Sūdzības iepirkumiem <http://www.iub.gov.lv>
 - VADLĪNIJAS saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma vērtēšanas kritēriju noteikšanai publiskajos iepirkumos,
http://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/Vadlinijas-Saimnieciski_visizdevigaka_piedavajuma-kriteriji_20140721.pdf
- Elektronisko iepirkumu katalogs (atsevišķām produktu grupām zaļie katalogi)
<https://www.eis.gov.lv>

Informācijas avoti

- EK publicētie labie zaļā iepirkuma piemēri,
http://ec.europa.eu/environment/gpp/case_en.htm.
- Eiropas Komisijas zaļā publiskā iepirkuma mājaslapa
http://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm
 - EK zaļā publiskā iepirkuma vadlīnijas
http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm
 - Videi nekaitīga iegāde! Zaļā publiskā iepirkuma rokasgrāmata (2011)
http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/handbook_lv.pdf

Paldies par uzmanību!

- Ekodizaina kompetences centrs
 - Jana Simanovska, Dr.sc.ing.
jana.simanovska@me.com
info@ekodizains.org
+371 29296999
@ekodizains